

Begraven worden in natuurgebied De Maashorst zou wel eens tot de mogelijkheden kunnen gaan behoren. De stichting Rest in Nature zoekt naar een mooi plekje.

Laatste rustplaats in de Maashorstnatuur

De plannen zijn nog pril, maar in opdracht van Rest in Nature zoekt René Poll naar een plek in De Maashorst waar mensen begraven kunnen worden.

door Tjeu van Ras
t.vras@bd.nl

De laatste rustplaats op een mooi plekje in de natuur. Onopvallend, geen grafstenen, maar wel bijvoorbeeld een boom op je graf, die past in de natuurlijke omgeving. Het zou zomaar eens kunnen gebeuren in natuurgebied De Maashorst. Volgens voorzitter Peer Verkuijlen heeft stuurgroep De Maashorst er wel oren naar. De stuurgroep is daarvoor in zee gegaan met de stichting Rest in Nature. Die wil begraven in de natuur van De Maashorst mogelijk gaan maken. De stichting heeft René Poll van bureau Praedium uit Veghel in de arm genomen. Rest in Nature is een stichting die onder voorzitterschap staat van Martin Binder uit Boxtel. „De stichting wil op meerdere plaatsen in de regio begraven in de natuur mogelijk maken”, aldus Poll. In het gebied Hooghei in Berlicum zijn plannen daarvoor al vergevorderd. De gemeente heeft voor dat gebied het bestemmingsplan al aangepast. „We zijn nu een mooie locatie in het Maashorstgebied aan het zoeken. Er zijn al contacten geweest met de gemeenten over de plannen.” Begraven in de natuur is ontstaan in Engeland. In Nederland is het nu pas op drie plaatsen mogelijk, op de Veluwe (Hoog-Soeren) en op twee plekken in Limburg

Natuurbegraven

- Natuurbegraafplaatsen in Nederland moeten voldoen aan wettelijke bepaling van o.a de Wet op de lijkbezorging en regels voor begraafplaatsen.
- Natuurbegraafplaatsen moeten evenals 'gewone' begraafplaatsen, crematoria en strooiveldjes in een bestemmingsplan zijn opgenomen.
- Nederland telt ruim 2.000 begraafplaatsen.
- Natuurbegraven is mogelijk in Hoog-Soeren (Veluwe) en op twee plaatsen in Limburg, Sint-Odiliënberg en Venlo-Maasbree.
- Deze natuurbegraafplaatsen zijn particulier initiatief. Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten laten op hun terreinen geen graven toe.

(Sint-Odiliënberg en Venlo/Maasbree). In alle gevallen in een bosrijke omgeving, waar mensen hun graf hebben gekregen. „Begraven in de natuur kan. Maar er mag voor de voorbijganger niks van te zien zijn. Stel dat we een locatie vinden, dan willen we het gebied verder ontwikkelen, de natuur verbeteren. In Berlicum gaat het om een productiebos. Dat kunnen we omvormen naar een loofbos of naar hei als dat beter zou zijn. Agrarische cultuurgrond kunnen we omvormen tot natuurgebied”, aldus René Poll. Rest in Nature wil zo snel mogelijk aan de slag. „Maar het is een lange procedure, voordat het zover is. In Berlicum zijn we al vier jaar bezig.” Wat begraven in de natuur gaat kosten is volgens Poll niet exact aan te geven. De verwachting is dat het om bedragen tussen de 2000 en 6000 euro gaat. Begraven kan alleen in gebieden die voor iedereen toegankelijk zijn. Zoeken naar de plek waar iemand ligt be-

graven is volgens Poll geen probleem. „Je kunt de locatie vastleggen en met gps de plek altijd terug vinden. Want we willen dat er op geen enkele manier is te zien dat er iemand ligt begraven. Stuurgroepvoorzitter Peer Verkuijlen zou het voor zichzelf wel fraai vinden zo'n plekje midden in de natuur. „In het verleden zijn er grafheuvels in de Maashorst geweest, dus dat past wel. Je moet een balans zoeken.” Hij denkt dat er wel belangstelling voor begraven in de natuur zal komen. Voor de Maashorst zou begraven in de natuur een bescheiden nieuwe bron van inkomsten kunnen zijn. „Een mooie gedachte: ik ben dood en doe nog iets voor de natuur.” Het moet volgens Verkuijlen verantwoord zijn voor flora en fauna én geld opleveren. „De regio moet bij ons liggen”, aldus Verkuijlen. „Wij bepalen de voorwaarden.”

BD Zie ook de poll op bd.nl/udenveghel: 'Een graf in de Maashorst, mooi!'

Bosgraf

door Tjeu van Ras

Natuurbegraafplaats Bergerbos in het Limburgse Sint-Odiliënberg is alles behalve een kerkhof. Directeur Huub Kluijtmans van de natuurbegraafplaats is er duidelijk in. „We hebben ook niks van doen met religie of met een kerk. We willen ook niks op de graven hier hebben. Geen kaarsen. Hooguit een zwerfkei. Zes weken na een begrafenis moet alles zoals bloemen weg zijn. Geen gedoe”, aldus

'Mooie gedachte'

„Voor de Maashorst zou begraven in de natuur een bescheiden nieuwe bron van inkomsten kunnen zijn. Een mooie gedachte: ik ben dood en doe nog iets voor de natuur.”

Peer Verkuijlen, voorzitter stuurgroep De Maashorst

De Maashorst

De Maashorst is het grootste aaneengesloten natuurgebied van Noord-Brabant. Het ligt in de gemeenten Bernheze, Landerd, Oss en Uden en is 3.500 hectare groot. In een stuurgroep werken betrokkenen samen om het gebied te ontwikkelen.

Plannen voor begraven in natuur De Maashorst

door Tjeu van Ras

UDEN - De stichting Rest in Nature is op zoek naar plekken in natuurgebied De Maashorst waar mensen kunnen worden begraven. Ze doet dat in nauwe samenwerking met Stuurgroep De Maashorst. Die behoudt alle zeggenschap over het gebied. Rest in Nature wil in de regio op meerdere plekken de

mogelijkheid scheppen dat mensen in de natuur worden begraven. In de Hooghei in Berlicum is het bestemmingsplan daarvoor al aangepast. Voor Rest in Nature is René Poll van adviesbureau Praedium aan de slag de mogelijkheden te onderzoeken. Begraven in de natuur kan in Nederland maar op enkele plaatsen.

Zie verder pagina 22 en 23

Per jaar worden circa 75 mensen begraven in de bossen van natuurbegraafplaats Bergerbos in Sint-Odiliënberg.

foto Jos Hacken

trekt vooral de hogeropgeleiden

Kluijtmans. Bergerbos is in 2003 geopend. Kluijtmans kocht toen een perceel waar aanvankelijk een crematorium gebouwd zou worden. Het terrein is acht hectare groot. Volgens Kluijtmans een gemengd bos. Sinds de opening zijn er ruim 600 mensen begraven. Er is ruimte voor 10.000 graven. Bergerbos is vrij toegankelijk. Er zijn geen hekken of poorten. Kluijtmans is in dienst bij de stichting die de natuurbegraafplaats exploiteert. Diezelfde stichting heeft vier maanden geleden een tweede

natuurbegraafplaats geopend in Venlo-Maasbree. De grond van Bergerbos is in een b.v. ondergebracht.

'Zes weken na een begrafenis moet alles zoals bloemen weg zijn'

„Er komt veel meer bij kijken dan je denkt om een natuurbegraafplaats te exploiteren. „De procedu-

res duren erg lang. Het heeft zeven jaar geduurd voordat we uit de verliezen waren. En dat terwijl we een terrein hadden dat nauwelijks iets kostte. We hadden verwacht dat meer mensen zouden kiezen voor deze vorm van begraven. Zeshonderd in al die jaren betekent ongeveer 75 per jaar en dat is niet echt veel.” Volgens Kluijtmans wordt Bergerbos veel gebruikt voor asverstrooiing. Vooral hogeropgeleiden kiezen volgens Huub Kluijtmans voor een graf in de natuur. „En ouderen boven de 65 zijn er nauwelijks. De ge-

middelde leeftijd van de mensen die hier zijn begraven is 53. De doden worden in Bergerbos op een diepte van 1,5 tot 2 meter begraven, zoals dat wettelijk is voorgeschreven. Van gevaar dat dieren als wilde zwijnen de grond zo diep zouden omwoelen wil hij niks weten. „Dat is een broodje-aapverhaal. Er gebeurt niks en als er dieren komen dan snuffelen ze hooguit wat rond. En dat konijnen hollen maken in het gebied is niks bijzonders. Dat gebeurt op andere begraafplaatsen ook en die gaan niet zo diep.”